

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

BKA-II.081.19.1.2023.IK

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Marian Banaś
Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli, przekazanego przy piśmie NIK z dnia 12.04.2023 r. znak: KGP.410.007.08.2021, dotyczącego kontroli P/21/018 pn. *Efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w gospodarce* uprzejmie informuję, że nie zgłaszam zastrzeżeń do przedmiotowego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie odnosząc się do uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przedstawiam następujące informacje.

W dokumencie przedstawiono, że kontrolą został objęty okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. zwracając jednocześnie uwagę, że Minister nie miał szczegółowych informacji o tym, w jaki sposób przekazane do WUP środki na finansowanie kosztów obsługi zadań nałożonych urzędem ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.), zwaną dalej ustawą COVID-19, wpłynęły na sprawność rozliczania świadczeń przekazanych przedsiębiorcom. Wskazano także, że do końca 2021 r. pozostało nierozliczonych przez WUP 93,1% przypadków wsparcia. W związku z powyższym, zdaniem NIK istnieje uzasadnione istotne ryzyko nieprzeprowadzenia przez WUP w ustawowym terminie rzetelnych weryfikacji rozliczeń przedkładanych przez beneficjentów pomocy.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że w celu szybkiego i sprawnego udzielenia wsparcia przedsiębiorcom w latach 2020-2021 praca WUP skupiona była na dokonywaniu wypłaty świadczeń. Dopiero pod koniec 2021 r. rozpoczął się etap rozliczeń udzielonego wsparcia, stąd wynika, iż stan rozliczenia wniosków znajdował się wówczas na niskim poziomie.

Nowelizacją ustawy COVID-19, wprowadzoną przepisami ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1086, z późn. zm.) określono termin końcowego rozliczenia beneficjentów ze środków im przekazanych na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników na 3 lata od dnia upływu terminu do złożenia rozliczenia i dokumentacji potwierdzającej dane zawarte w rozliczeniu. Proces rozliczania pomocy w zakresie ustawy COVID-19 został wydłużony do maksymalnego okresu wskazanego w ustawie w związku z ograniczeniami kadrowymi WUP udzielających wsparcia oraz ewentualnymi trudnościami związanymi z potwierdzaniem prawdziwości złożonych przez beneficjentów oświadczeń, które warunkowały możliwość jego udzielenia. Wszystkie te działania podjęto w celu umożliwienia dyrektorom WUP wykonania zadań wynikających

z ustawy COVID-19 w możliwie najprostszy sposób, w określonym przez ustawę terminie, tj. 3 lat od dnia upływu terminu do złożenia rozliczenia i dokumentacji potwierdzającej dane zawarte w rozliczeniu, wynikającego z umowy zawartej przez uprawniony podmiot z dyrektorem wojewódzkiego urzędu pracy - do końca 2024 r.

Należy podkreślić, że w okresie izolacji i walki z pandemią COVID-19 resort skupiał się na przygotowaniu rozwiązań wspierających pracowników i przedsiębiorców, jak również wdrożeniu odpowiednich narzędzi informatycznych, które miały służyć stworzeniu jak najlepszych warunków do realizacji tzw. tarczy antykryzysowej i tarczy branżowej. Prowadzenie intensywnych kontroli w tym czasie z uwagi zarówno na obowiązującą izolację, ale również konieczność realizacji priorytetowego wsparcia, mogłoby znacznie utrudnić pracę urzędów i udzielanie pomocy.

Obecnie udzielona pomoc została rozliczona na poziomie 30% w skali kraju, przy czym proces ten przebiega nierównomiernie w poszczególnych WUP. Na koniec marca 2023 r. wojewódzkie urzędy pracy do których wpłynęła mniejsza liczba wniosków o udzielenie wsparcia, wykazały rozliczenie pomocy na poziomie od 49% do 97%.

Natomiast odnosząc się do stwierdzenia NIK dotyczącego dokonania nieuprawnionej interpretacji dopuszczającej udzielenie pomocy przedsiębiorcom, którzy na koniec III kwartału 2019 r. zalegali ze zobowiązaniami publicznoprawnymi, ale na dzień złożenia wniosku uregulowali tę zaległość należy wskazać, że Minister kierując się celowością środków oraz biorąc pod uwagę zapisy *ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców* dokonał interpretacji korzystniejszej dla przedsiębiorców. Należy wziąć pod uwagę, że prawdopodobnie zaświadczenie uzyskane z ZUS-u, dotyczące zaległości za III kwartał 2019 r., nie wykazywałoby zaległości, które zostałyby uregulowane w terminie późniejszym. Biorąc pod uwagę ówczesną trudną i nieprzewidywalną sytuację Minister uznał, że zasadnym jest udzielenie pomocy podmiotom, które pomimo posiadania zaległości publicznoprawnych na III kwartał 2019 r. do czasu złożenia wniosku uregulowały tę należność. Powyższe było działaniem proprzedsiębiorczym i propracowniczym.

Jednocześnie informuję, że w celu realizacji wniosku nr 1 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym NIK, po otrzymaniu i zapoznaniu się z informacją o wynikach kontroli NIK przeprowadzonej w jednostkach, które były przedmiotem niniejszej kontroli, do powiatowych urzędów pracy, wojewódzkich urzędów pracy, jak również do nadzorujących marszałków województw, wystosowane zostaną niezwłocznie pisma informujące o konieczności podjęcia zintensyfikowanych działań dotyczących weryfikacji dokumentacji przedkładanej przez beneficjentów pomocy i ewentualnego podjęcia działań windykacyjnych/egzekucyjnych nienależnie pobranych środków.

Odnosząc się do wniosku nr 2 uprzejmie informuję, iż wniosek dotyczący przeprowadzenia w urzędach pracy, w szczególności w wojewódzkich urzędach pracy, kontroli udzielanej pomocy na podstawie ustawy COVID-19 i dokonania oceny w zakresie wskazanym w wystąpieniu, zostanie włączony do analiz planistycznych na 2024 r.

Z wyrazami szacunku
z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/